

Рамкова угода
про інституційні засади створення міждержавних систем
транспортування нафти та газу

(Угоду ратифіковано Законом N 2231-III (2231-14)
від 18.01.2001)

Держави-сторони цієї Угоди (далі - "Сторони")
визнаючи, що безпечні маршрути транспортування нафти та газу
на світові ринки відіграють важливу роль у подальшому процвітанні
та забезпеченні енергетичної безпеки Сторін;

усвідомлюючи необхідність врахування всіх правових,
технічних, комерційних, екологічних та фінансових факторів при
прийнятті рішень про транспортування, включаючи транзит, нафти та
природного газу та / або продуктів їхньої переробки у співпраці з
іншими заінтересованими державами, а також з місцевими та
іноземними компаніями, які інвестують у розробку вуглеводневих
ресурсів;

дотримуючись правил ринкової економіки у нафтовому та
газовому секторі, таких як правила та норми, що застосовуються у
країнах ЄС, та бажаючи зробити свій внесок у розвиток міжнародних
правил та практики, що регулюють діяльність у секторі
транспортування нафти та газу;

усвідомлюючи, що держави відіграють важливу роль у зменшенні
інвестиційних і транзитних ризиків;

вважаючи, що захист, сприяння та ставлення до іноземних
інвестицій та інвесторів відповідно до прийнятих у міжнародній
практиці стандартів і правил міжнародного економічного права є
належними заходами для розвитку сектора транспортування нафти та
газу;

маючи намір встановити єдині правила та механізми, що
забезпечують ефективну експлуатацію Міждержавних систем
транспортування нафти та газу згідно з нормами та правилами, які є
чинними у міжнародній нафтовій та газовій промисловості;

беручи до уваги принципи, проголошені в Договорі до
Енергетичної Хартії (995_056),
домовилися про таке:

Визначення та заголовки

1. Для цілей цієї Угоди терміни мають такі значення:

I. Будівництво - спорудження нових систем транспортування
нафти та газу або будь-якої нової частини Міждержавної системи
транспортування нафти та газу.

II. Надзвичайний комітет, описаний у пункті 4 статті 8 цієї
Угоди, - комітет, що складається з повноважних представників усіх
Сторін-учасниць, уповноважених вносити пропозиції щодо координації
всіх кроків, заходів та спільних дій, що здійснюються урядом
кожної Сторони-учасниці в межах її території для забезпечення
безпеки та захисту об'єктів Міждержавної системи транспортування
нафти та газу. Комітет створено відповідно до цієї Угоди на
випадок виникнення стихійних лих, землетрусів, радіоактивного або
хімічного зараження, порушень громадського порядку, актів
тероризму або саботажу, злочинного завдання шкоди та інших
подібних подій.

III. Інтегрована форма виконання проекту - форма співпраці,

вибрана Сторонами-учасницями для створення Міждержавної системи транспортування нафти та газу, яка передбачає виконання двох або більше окремих функцій однією юридичною особою або групою юридичних осіб, як зазначено у статті 7 цієї Угоди, або будь-яка інша форма інтеграції.

IV. Міждержавний комітет, описаний у пункті 3 статті 8 цієї Угоди, - комітет, який складається з повноважних представників усіх Сторін-учасниць і має повноваження від імені цих Сторін здійснювати контроль за виконанням їхніх рішень про створення однієї або більше Міждержавних систем транспортування нафти та газу.

V. Міждержавна система транспортування нафти та газу - система транспортування нафти або природного газу та / або продуктів їхньої переробки, що перетинає територію більш ніж однієї держави.

VI. Технічне обслуговування - технічні заходи, необхідні для утримання Міждержавної системи транспортування нафти та газу або будь-якої частини чи об'єкта такої транспортної системи у належному робочому стані згідно з метою, для якої призначена ця система, відповідно до діючих технічних та екологічних стандартів і норм безпеки.

VII. Орган технічного обслуговування - юридична особа або група юридичних осіб, що створена або відібрана відповідно до цієї Угоди, з метою виконання функції технічного обслуговування Міждержавної системи транспортування нафти та газу або будь-якої її частини.

VIII. Експлуатація - всі види діяльності, необхідні для постійного, безперервного, належного та ефективного функціонування Міждержавної системи транспортування нафти та газу відповідно до діючих правил та інструкцій.

IX. Експлуатаційний орган - юридична особа або група юридичних осіб, створена або відібрана відповідно до цієї Угоди для експлуатації Міждержавної системи транспортування нафти та газу.

X. Інші заінтересовані юридичні особи - термін, що вживається у статтях 3 та 6 цієї Угоди - повноважні компетентні органи, описані у статті 13 цієї Угоди.

XI. Сторони-учасниці - сторони, територію яких перетинає Міждержавна система транспортування нафти та газу, створена відповідно до цієї Угоди.

XII. Практика або застосування - термін, що згадується у преамбулі та статті 3, - форми та методи виконання конкретної технічної, комерційної та фінансової діяльності в рамках окремої галузі промисловості або ринку, які встановлені шляхом загального використання та яких дотримуються спеціалісти, що працюють у такій галузі промисловості або ринку.

XIII. Проект - конкретна діяльність або види діяльності, що плануються і виконуються в рамках Міждержавної системи транспортування нафти та газу, створеної відповідно до цієї Угоди.

XIV. Керівництво проектом - необхідна для виконання всього проекту реабілітації або будівництва Міждержавної системи транспортування нафти та газу діяльність багатопрофільної групи, яка здійснює нагляд та координацію дій, пов'язаних з наданням інженерних послуг, закупівлями, технічним наглядом та контролем, керівництвом будівельними роботами та переданням такого проекту відповідно до графіка робіт, вимог до якості та витрат.

XV. Орган керівництва проектом - юридична особа або група юридичних осіб, створена або відібрана відповідно до цієї Угоди

для здійснення функції керівництва проектом.

XVI. Орган керівництва проектом та експлуатаційний орган можуть бути двома окремими органами, що беруть участь у двох різних стадіях проекту - реалізації проекту та експлуатації - відповідно до положень цієї Угоди, якщо подвійну функцію керівництва проектом (до завершення проекту) та експлуатації проекту (після завершення) не доручено одній юридичній особі або групі юридичних осіб, відповідно до пункту 2 статті 6 цієї Угоди.

XVII. Протокол або Протоколи - будь-яка наступна угода або угоди, які укладені двома або більше Сторонами в рамках та на виконання цієї Угоди відповідно до основних принципів, правил і процедур, викладених у цій Угоді, та які є додатками до неї.

XVIII. Реабілітація - відновлення, реконструкція, ремонт, розширення або модифікація будь-якої існуючої Міждержавної системи транспортування нафти та газу або будь-якої існуючої частини такої системи.

XIX. Рамкова угода - це угода, яка визначає обов'язкові рамки застосування основних принципів, правил та процедур для виконання її положень, а також для захисту будь-яких третіх сторін, що працюють у створених нею інституційних рамках.

2. Заголовки у цій Угоді призначені для спрощення посилань і не впливають на тлумачення положень цієї Угоди.

Стаття 1

Загальні зобов'язання

Сторони співпрацюють в рамках цієї Угоди з метою створення на взаємоприйнятних умовах однієї або більше Міждержавної системи (систем) транспортування нафти та газу шляхом реабілітації існуючої системи (систем) транспортування нафти та газу, будівництва, де це доцільно, нової Міждержавної системи (систем) транспортування нафти та газу, а також експлуатації і технічного обслуговування цієї системи (систем).

Стаття 2

Сфера застосування

1. Для цілей статті 1 Сторони погоджуються проводити або продовжувати двосторонні та /або багатосторонні переговори з іншими Сторонами, з тим щоб визначити окремим Протоколом, які частини існуючих Міждержавних систем транспортування нафти та газу або систем, що будуються, які перетинають їхню територію, вони бажають використовувати як частини однієї або кількох Міждержавних систем транспортування нафти та газу, що створюються, обслуговуються та експлуатуються відповідно до цієї Угоди, а також які нові частини вони згодні будувати, обслуговувати та експлуатувати на їхній території як складові частини вищезгаданих Міждержавних систем транспортування нафти та газу.

2. Без шкоди для створення з'єднуючих ланок між двома або більше Міждержавними системами транспортування нафти та газу, що створені відповідно до цієї Угоди, такі транспортні системи можуть розглядатися як окремі проекти, розробка, фінансування, реабілітація, будівництво, експлуатація та обслуговування яких здійснюються відповідно до різних технічних, комерційних, фінансових та екологічних завдань. Кожна Сторона може домовитися з іншими Сторонами про створення більш ніж однієї Міждержавної системи транспортування нафти та газу.

Стаття 3

Експлуатація

1. Без шкоди для застосування пункту 2 статті 7 та беручи до уваги необхідність передбачити правила, що забезпечують ефективне функціонування будь-якої Міждержавної системи транспортування нафти та газу, що створена відповідно до цієї Угоди, експлуатацію такої системи, за погодженням Сторін-учасниць, може бути доручено загальному експлуатаційному органу, який створюється або відбирається відповідно до принципів, правил і процедур, які будуть обговорюватися і узгоджуватися Сторонами-учасницями та, якщо це доцільно, іншими заінтересованими юридичними особами шляхом переговорів.

2. Експлуатаційний орган може укласти зі Сторонами-учасницями та, якщо це доцільно, з іншими заінтересованими юридичними особами угоду про спільну експлуатацію, яка визначає норми та принципи, відповідно до яких повинна експлуатуватися Міждержавна система транспортування нафти та газу, що створена Сторонами.

3. Без шкоди для застосування статті 7, та якщо інше прямо не передбачено Протоколом, що додаватиметься до цієї Угоди, спільний експлуатаційний орган може надавати лише транспортні послуги покупцям та/або постачальникам нафти та газу, а також іншим юридичним особам, які мають право на такі послуги з транспортування, відповідно до окремих угод про транспортування нафти та газу з дотриманням міжнародних стандартів та звичаїв нафтової та газової промисловості.

Стаття 4

Реабілітація та будівництво

1. Якщо інше прямо не передбачено цією Угодою, кожна Сторона-учасниця, виконуючи рішення двох або більше Сторін-учасниць, що стосується створення однієї або більше Міждержавних систем транспортування нафти та газу, зберігає за собою право на реабілітацію існуючої Міждержавної системи транспортування нафти та газу, що перетинає її територію, та на будівництво будь-якої нової Міждержавної системи транспортування нафти та газу, що перетинає її територію, відповідно до національного законодавства та нормативних актів, чинних на території цієї Сторони.

2. Положення пункту 1 не перешкоджають здійсненню Стороною права укладати інші угоди з іншими Сторонами-учасницями про реабілітацію та будівництво частин Міждержавної системи транспортування нафти та газу, що перетинає їхні території. З цієї метою дві або більше Сторони можуть прийняти рішення доручити виконання робіт з проектування, реабілітації та будівництва об'єктів, що знаходяться на їхніх територіях, юридичній особі або групі юридичних осіб, що створені або відібрані за спільним рішенням Сторін-учасниць.

3. З метою забезпечення технічної однорідності та ефективної експлуатації однієї або більше Міждержавних систем транспортування нафти та газу, що створюються між більш ніж однією Стороною-учасницею, при укладанні контрактів на реабілітацію та будівництво внутрішньодержавних частин однієї або більше Міждержавних систем транспортування нафти та газу, відповідно до пунктів 1 і 2, такі Сторони-учасниці погоджуються застосовувати

узгоджені ними технічні специфікації, які одержали міжнародне визнання у нафтовій та газовій промисловості.

Стаття 5

Технічне обслуговування

1. Положення статті 4 такою ж мірою стосуються технічного обслуговування реабілітованих або нових частин однієї або більше Міждержавних систем транспортування нафти та газу, що створені відповідно до цієї Угоди.

2. Відповідно до положень пункту 1 статті 3, коли спільний експлуатаційний орган експлуатує Міждержавну систему транспортування нафти та газу, що створена відповідно до цієї Угоди, та якщо технічне обслуговування такої системи доручено юридичній особі або групі юридичних осіб, що не входять до складу спільного експлуатаційного органу, як передбачено статтею 3, юридична особа або група юридичних осіб, що відповідають за технічне обслуговування такої транспортної системи, працюють під контролем та наглядом спільного експлуатаційного органу, як прямо визначається угодою про технічне обслуговування, яка укладається на підставі цієї статті, та угодою про спільну експлуатацію, передбаченою пунктом 2 статті 3.

Стаття 6

Керівництво проектом

1. Виконуючи своє рішення про створення відповідно до цієї Угоди Міждержавної системи транспортування нафти та газу, Сторони-учасниці та, якщо це доцільно, інші заінтересовані юридичні особи за їхньою згодою можуть прийняти рішення щодо покладення всієї відповідальності за розробку техніко-економічного обґрунтування, проектування та нагляд за реабілітацією та будівництвом такої транспортної системи на спільний орган керівництва проектом, що створюється або відбирається Сторонами-учасницями та, якщо це доцільно, іншими заінтересованими юридичними особами, відповідно до взаємоприйнятних принципів, норм і процедур, які обговорюватимуться та узгоджуватимуться Сторонами-учасницями та, якщо це доцільно, іншими заінтересованими юридичними особами.

2. Без шкоди для застосування положень пункту 2 статті 7 ніщо не перешкоджає Сторонам-учасницям та, якщо це доцільно, іншим заінтересованим юридичним особам, передавати функції органу керівництва проектом спільному експлуатаційному органу, описаному в пункті 1 статті 3.

Стаття 7

Інтегровані форми реалізації проекту

1. Враховуючи конкретні технічні, комерційні та фінансові вимоги до створення будь-якої окремої Міждержавної системи транспортування нафти та газу відповідно до цієї Угоди, Сторони-учасниці можуть домовитися про передачу однієї або більше функцій, окремо обумовлених у статтях 3-6, окремій юридичній особі або групі юридичних осіб, які створені або відібрані Сторонами-учасницями, що детальніше описано в:

а) пункті 2 статті 4 та пункті 1 статті 5 стосовно функцій реабілітації/будівництва та технічного обслуговування;

б) пункті 1 статті 3 та пункті 2 статті 5 стосовно функцій технічного обслуговування та експлуатації;

в) пункті 2 статті 6 стосовно функцій керівництва проектом та експлуатації;

г) пункті 2 статті 6 та пункті 2 статті 5 стосовно функцій керівництва проектом, експлуатації та технічного обслуговування.

2. Сторони можуть прийняти будь-яку іншу інтегровану форму реалізації проекту, включаючи, зокрема, але не обмежуючись спільною експлуатацією, з метою втілення їхнього рішення про створення, відповідно до цієї Угоди, однієї або більше Міждержавних систем транспортування нафти та газу.

Стаття 8

Питання, що належать до виключної юрисдикції Сторін

1. Виконуючи рішення про створення однієї або більше Міждержавних систем транспортування нафти та газу, відповідно до цієї Угоди, Сторони-учасниці окремим Протоколом встановлять правила, що регулюють питання, які належать до виключної юрисдикції кожної Сторони-учасниці стосовно її території, а також фізичних та юридичних осіб, що діють на її території. Ці питання включають зокрема, але не виключно, соціальний захист, трудове законодавство, будівельні нормативи, процедури ліцензування, нормативи безпеки праці та охорони здоров'я, податкові та митні питання та природоохоронне законодавство, які стосуються проектування, фінансування, реабілітації, будівництва, технічного обслуговування та експлуатації внутрішньодержавних частин Міждержавної системи транспортування нафти та газу, створеної відповідно до цієї Угоди.

2. Якщо інше прямо не обумовлене цією Угодою або наступними Протоколами, що додаватимуться до неї, жодна Сторона не змінюватиме своє внутрішнє законодавство в межах, в яких такі зміни зашкоджуватимуть умовам проектування, фінансування, реабілітації, будівництва, технічного обслуговування та експлуатації Міждержавної системи транспортування нафти та газу, створеної відповідно до цієї Угоди або Протоколів, що додаватимуться до неї, після набуття ними чинності. У разі невідповідності положень цієї Угоди або будь-якого Протокола, що додаватиметься до цієї Угоди, національному законодавству Сторін, переважну силу мають положення цієї Угоди.

3. Сторони співпрацюють з метою створення, відповідно до Протоколу, який додаватиметься до цієї Угоди, повноважного Міждержавного комітету, який уповноважений від імені Сторін-учасниць здійснювати контроль над виконанням їхнього рішення про створення однієї або більше Міждержавних систем транспортування нафти та газу, що створюються відповідно до цієї Угоди.

4. Сторони співпрацюють з метою створення, відповідно до Протоколу, який додаватиметься до цієї Угоди, повноважного Надзвичайного комітету, який надаватиме рекомендації щодо координації всіх кроків, заходів та спільних дій урядів кожної зі Сторін-учасниць в межах їхніх територій для забезпечення безпеки та захисту об'єктів Міждержавної системи транспортування нафти та газу, створеної відповідно до цієї Угоди, від стихійних лих, землетрусів, радіоактивного або хімічного зараження, порушень

громадського порядку, актів тероризму або саботажу, злочинного завдання шкоди та інших подібних подій. Такі події, а також функції та повноваження Надзвичайного комітету визначаються, на взаємоприйнятній для Сторін-учасниць основі, для кожної окремої Міждержавної системи транспортування нафти та газу, створеної відповідно до цієї Угоди.

5. Протоколи, які додаватимуться до цієї Угоди, становитимуть невід'ємну частину цієї Угоди та будуть чинними тільки для Сторін, що підписали ці Протоколи.

Стаття 9

Захист навколишнього середовища

У зв'язку із виконанням цієї Угоди Сторони погоджуються зміцнювати міжурядове співробітництво, спрямоване на створення спільних установ, що діють відповідно до міжнародних норм, таких як ті, що проголошені Кіотським протоколом (995_801) до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та Протоколом до Енергетичної Хартії з питань енергетичної ефективності і суміжних екологічних аспектів, враховуючи національні екологічні умови, і на здійснення спільної політики, спрямованої на захист навколишнього середовища від будь-якого негативного впливу, що виникає внаслідок проектування, будівництва, реабілітації, технічного обслуговування та експлуатації однієї або більше Міждержавних систем транспортування нафти та газу, створених відповідно до цієї Угоди.

Стаття 10

Імплементация в національні законодавчі акти

1. Сторони вживають всіх необхідних заходів щодо імплементации положень цієї Угоди до своїх національних законодавчих актів.

2. Якщо ця Угода передбачає або припускає укладання окремого Протоколу, що додаватиметься до цієї Угоди, такий Протокол або Протоколи обговорюватимуться та узгоджуватимуться Сторонами-учасницями шляхом переговорів, враховуючи конкретні вимоги до виконання будь-якого окремого проекту, що розробляється в рамках цієї Угоди. Положення такого Протоколу або Протоколів включатимуться до національних законодавчих актів Сторін-учасниць відповідно до положень їхніх конституцій та законодавства.

3. Сторона не може посилатися на положення свого національного законодавства, як на причину невиконання своїх зобов'язань по цій Угоді та Протоколах, що додаватимуться до неї.

Стаття 11

Державні та міждержавні гарантії виконання обов'язків

Кожна Сторона гарантує належне та своєчасне виконання своїх зобов'язань по цій Угоді та Протоколах, що додаватимуться до неї, стосовно всіх інших Сторін, а також стосовно будь-яких третіх сторін, що уклали з цією Стороною угоду або контракт на проектування, реабілітацію, будівництво, фінансування, експлуатацію та технічне обслуговування Міждержавної системи транспортування нафти та газу, створеної відповідно до цієї Угоди.

Стаття 12

Врегулювання спорів

Будь-які спори, що виникають між Сторонами стосовно тлумачення та застосування цієї Угоди або Протоколів, що додаватимуться до неї, а також будь-які спори, що виникають між Стороною цієї Угоди та будь-якою третьою стороною стосовно тлумачення та застосування будь-якого контракту або угоди, що укладені між Стороною цієї Угоди та такою третьою стороною з метою виконання цієї Угоди та Протоколів, що додаватимуться до неї, підлягатимуть врегулюванню відповідно до правил, передбачених окремим Протоколом, що буде укладений Сторонами.

Стаття 13

Повноважні компетентні органи

1. Кожна Сторона призначає національний орган, агентство, державне підприємство або будь-яку іншу уповноважену юридичну особу, яка відповідатиме, згідно з національним законодавством, за виконання цієї Угоди в кожному із секторів (нафта та газ), що підпадають під дію цієї Угоди, та повідомляє про це інші Сторони.

2. Сторони приймають та гарантують виконання зобов'язань, взятих цими органами для виконання цієї Угоди та Протоколів, що додаватимуться до неї, як своїх власних зобов'язань.

Стаття 14

Відношення до інших міжнародних угод

1. Положення цієї Угоди не перешкоджають здійсненню Сторонами їхнього права вдаватися до інших форм міждержавного співробітництва у галузі транзиту нафти та газу.

2. Положення цієї Угоди не можуть тлумачитися як такі, що змінюють або припиняють дію будь-яких інших чинних міжнародних угод у секторі транзиту нафти та газу, а також будь-яких інших міжнародних угод, укладених Сторонами з іншими державами, які мають за мету захист, ставлення та сприяння іноземним інвестиціям, що походять з таких інших держав на територіях Сторін.

Стаття 15

Заключні положення

1. Ця Угода має невизначений термін дії.

2. Ця Угода відкрита для підписання з 22 липня 1999 року по 1 січня 2000 року. Ця Угода підлягає ратифікації парламентами або іншими компетентними органами держав, що її підписали. Ратифікаційні грамоти здаються на зберігання депозитарію. Депозитарієм цієї Угоди є Уряд України.

3. Ця Угода набуває чинності на тридцятий день із дня здачі на зберігання третьої ратифікаційної грамоти державою, що підписала цю Угоду. Ця Угода відкрита для приєднання від дати, на яку вона закрита для підписання. Документи про приєднання здаються на зберігання депозитарію. Для кожної Сторони, яка здає на зберігання ратифікаційну грамоту або документ про приєднання до

цієї Угоди після набуття цією Угодою чинності, ця Угода набуває чинності з дати здачі на зберігання таких документів депозитарію.

4. Ця Угода підпадає під загальні принципи міжнародного права, включаючи положення Віденської конвенції про право міжнародних договорів (995_118).

Стаття 16

Автентичність текстів

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на те уповноважені представники, підписали цю Угоду англійською мовою та державною мовою кожної із Сторін. У разі розбіжностей текст англійською мовою має переважну силу.

Ця Угода передається на зберігання депозитарію і зберігається у його архівах. Кожна Сторона отримує від депозитарія дійсну копію цієї Угоди. Депозитарій цієї Угоди також повинен надати її автентичну копію Генеральному Секретарю Організації Об'єднаних Націй для реєстрації відповідно до статті 102 Статуту Організації Об'єднаних Націй (995_010).

Вчинено у Києві, двадцять другого липня одна тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятого року.

Республіка Вірменія	(підпис)
Республіка Азербайджан	(підпис)
Республіка Білорусь	
Республіка Болгарія	(підпис)
Грузія	(підпис)
Республіка Казахстан	(підпис)
Киргизька Республіка	(підпис)
Республіка Молдова	(підпис)
Румунія	(підпис)
Республіка Таджикистан	(підпис)
Республіка Туркменистан	(підпис)
Україна	(підпис)
Республіка Узбекистан	(підпис)

Підписано у Бухаресті, дев'ятнадцятого вересня одна тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятого року.

Республіка Албанія	(підпис)
Республіка Хорватія	(підпис)

Підписано у Скоп'є, восьмого жовтня одна тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятого року.

Республіка Македонія	(підпис)
----------------------	----------

Підписано у Києві, тридцятого грудня одна тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятого року.

Республіка Білорусь	(підпис)
---------------------	----------